

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Políčko lze zaškrtnout dvojitým poklepáním levým tlačítkem myši

Titul: Mykologický průzkum lesů města Stříbra v lokalitách U Tří dubů a Harabaska

Autor práce: Matěj Brzica

Autor posudku: Lucie Zíbarová

1. Jsou v souladu titul a obsah práce se zadáním práce?..... ano ne
2. Nechybí v práci formulář *Zadání*?..... nechybí chybí
Nechybí v práci *Prohlášení*?..... nechybí chybí
Nechybí v práci *Obsah*?..... nechybí chybí
Nechybí v práci kapitola *Literatura*?..... nechybí chybí
3. Je členění práce logické a přehledné?..... ano ne zcela ne
4. Je diskuse logická a s dobře zdůvodněnými závěry?..... ano ne zcela ne
5. Je kapitola závěr jasně formulovaná?..... ano ne zcela ne
6. Jsou správně citované zdroje informací v textu práce?..... ano ne zcela ne
7. Je seznam použitých zdrojů informací bez chyb..... ano ne zcela ne
a úplný?..... ano ne zcela ne
8. Je cizojazyčné resumé bez chyb?..... ano ne zcela ne
9. Jsou všechny obrázky, tabulky a přílohy nezbytné?..... ano ne zcela ne
10. Jsou všechny tabulky, obrázky a přílohy dostatečně kvalitní?..... ano ne zcela ne
11. Je jazyk a gramatika práce bez chyb?..... ano ne zcela ne
12. Jsou taxonomické pojmy bez chyb?..... ano ne zcela ne
13. Doporučujete práci k obhajobě?..... ano ne
14. Doplňte hodnocení práce:..... výborně
 velmi dobře
 dobře
 nevyhovující

15. Do diskuse navrhuji otázky ve znění: Na Obr. 5 v příloze je patrná červenohnědá reakce hyf tramy u *Marasmius oreades* v Melzerově činidle. Jaké dva typy mikroskopických reakcí pozorujeme u Melzerova činidla? Uveďte příklady dalších z nalezených druhů, u kterých se reakce s Melzerovým činidlem vyskytuje.

V práci jsou porovnávány lokality s odlišnou velikostí a s počtem návštěv. Jaká je teoretická matematická závislost mezi velikostí území a počtem druhů ve zkoumaném území?

Nedílnou a povinnou součástí hodnocení kvalifikační práce je slovní vyjádření se k práci s podrobným uvedením připomínek a zdůvodněním navrhovaného hodnocení na samostatném listě nebo zadní straně tohoto formuláře.

Datum: 26.5.2022

Podpis:

Oponentský posudek na bakalářskou práci Matěje Brzicy „Mykologický průzkum lesů města Stříbrav lokalitách U Tří dubů a Harabaska“

Kapitola Úvod se zaobírá úvodem do hub obecně a stopkovýtusých hub obecně. Vzhledem k tomu, že je práce zaměřena výhradně na stopkovýtusé houby, mohla být příslušná pasáž k této skupině o něco méně stručná, než pouhé dva odstavce, nicméně nejedná se o kritickou část práce. Z konkrétnějších výtek lze například uvést, že ve výčtu významů hub (s. 2) chybí mj. jejich nezastupitelná úloha jako symbiotických organismů. Logická návaznost textu není vždy ideální, např. termín bazidie je použit dříve (s. 3), než je následně vysvětlen (s. 4). Samostatnou podkapitolou úvodu jsou pak cíle práce (s. 4). Ty jsou formulovány sice jasně, bohužel však nijak nevyplývají z předchozího textu a čtenář tak může jen spekulovat, proč byl k průzkumu vybrán zřejmě náhodný kus hospodářského lesa či proč je průzkum omezený jen na stopkovýtusé houby.

Následující kapitola **Metodika** obsahuje charakteristiku studované lokality a samotnou metodiku. Obě kapitoly jsou dostatečně podrobné a srozumitelné, přítomné jsou některé drobnější chyby. Např. věta „Území mykologického průzkumu se z geologického hlediska dá rozdělit do dvou nerovnoměrně velkých oblastí, které se ovšem neliší druhovou skladbou či nalezenými druhy hub“ (s. 7) patří svou druhou částí jednoznačně do diskuze nebo výsledků (kde podobné zhodnocení z hlediska podloží naopak chybí), ne však do metodiky. Rovněž místo do osobních herbářů autora a školitele by bylo vhodné vybrané sběry uložit do veřejného herbáře. Mapy vytvořené z podkladů z mapy.cz vypadají dosti nevzhledně, navíc na obr. 2 (s. 6) je uveden jako zdroj „Google maps.com“, jakkoliv je v ní patrné ořezané rozhraní stránky mapy.cz. Pro větší přehlednost by bylo vhodné práci doplnit o geologickou, pedologickou nebo vegetační mapu.

Kapitola **Výsledky** je uvozena odstavcem (s. 14) krátce shrnujícím celkovou diverzitu, ale především obsahuje pasáže týkající se zpracování a uspořádání dat v níže uvedeném seznamu, které by byly vhodnější jako součást metodiky. Následuje zmíněný seznam zaznamenaných druhů uspořádaných podle současné taxonomie, který je nejrozsáhlejší částí práce. U každého druhu je uveden substrát nebo biotop a datum nálezu. Bohužel u druhů, kde je uveden substrát, není již uveden biotop; u terestrických druhů by bylo vhodné uvést okolní stromy. V metodice se sice píše, že vybrané položky jsou uloženy v herbáři, ale není jasné, o které druhy se jedná. Dosti neobvykle působí, že u každého druhu je uvedeno pouze jedno datum nálezu. Opravdu nebyly alespoň některé zaznamenávány opakovaně? U některých druhů je přidán i krátký komentář, kritéria pro výběr druhů, které jsou komentovány, nejsou však úplně jasné – kromě vzácnějších je komentován i hřib dubový (s. 31). Kuriózní je potřeba definovat kaliště (s. 23). V této části se autor nevyhnul ani několika překlepům a to i v českých – např. „ostateček“ okrový (s. 23) – i latinských – *Xylodon „nesporii“* (s. 17), *Salix „pentadra“* (s. 22) – jménech organismů. Opakuje se též „Čeled“ (s. 25, 28). Na druhou stranu je třeba ocenit, že se nevyhýbal zpracování i často neatraktivních skupin, jako jsou choroše a kornatcovité houby. V následujících podkapitolách jsou shrnuty nalezené druhy z hlediska taxonomického zařazení, způsobu výživy a substrátu. Autor zde uvádí, že o způsobu výživy jsou převzaty z Přehledu hub střední Evropy, není zcela jasné, jak bylo postupováno u druhů, které ve zmíněné publikaci obsažené nejsou. Místo „dřevokazných“ by bylo vhodnější užít výrazu „dřevorozkladných“ nebo „lignikolních“.

Kapitola **Diskuze** se snaží poměrně úspěšně kriticky zhodnotit získané výsledky a zasazuje je do kontextu západních Čech. I zde je ale prostor pro zlepšení. Autor píše, že našel „větší počet druhů, které se nepodařilo určit“ (s. 37). To samo o sobě je v mykologii časté, ale i tak se mohl snažit alespoň část sběrů určit přibližně (cf.) či zařadit do nějaké širší skupiny a uvést v seznamu druhů s příslušným komentářem (což by mohlo být přínosnější než např. výše zmíněný komentář k hříbu dubovému). Takto se ztrácí podstatná část informace o celkové diverzitě na lokalitě. Při hodnocení rozšíření vybraných druhů se nelze spoléhat jen na vybrané diplomové práce a průzkumy, je nezbytné provést i rozsáhlejší literární rešerši a oslovit relevantní herbáře. Druh nelze z Červeného seznamu „vyškrtnout“ (s. 38), pouze případně nebude zařazen do příští edice. Při srovnání s jinými lokalitami by bylo vhodné uvést i jejich rozlohu. Některé pasáže by zasluhovaly důkladnější práci s dostupnou literaturou, např. tvrzení „Počet saprotrofních druhů by

měl teoreticky záviset na množství odumřelé dřevní hmoty“ (s. 41) by bylo vhodné podložit literárními zdroji, zrovna k tomuto tématu jich je celá řada.

Závěr (s. 42) vhodně shrnuje předchozí kapitoly, nicméně formulace „můžeme lokalitu prohlásit z mykologického hlediska za standardní“ je přinejmenším nešťastná. Co si jen představit pod takovou standardní lokalitou? Obrat „bylo nalezeno a popsáno 161 druhů hub“ je zavádějící, protože v práci se žádný popis druhu nevyskytuje (tento nešvar se vyskytuje napříč celou prací).

Resumé (s. 43) v anglickém jazyce je sice celkově srozumitelné, ale větné konstrukce jsou někdy dosti kostrbaté, např. „Species diversity in the locality may be evaluated as higher, ...“. Chybně je citován anglický název Červeného seznamu (správně „Red List of fungi (macromycetes) of the Czech Republic“).

Seznam literatury je úplný a zahrnuje většinu relevantních zdrojů. Nešťastné je označení první části „Knižní zdroje“ (s. 44), když obsahuje z velké části mj. časopisecké práce. Na s. 46 je nepřesně uvedeno jméno autora díla *Fungi of Temperate Europe* (má být „Læssøe“). V případě nepublikovaných rukopisů – např. Lepšová (2008, 2010), Zelený (2013, 2019) by mělo být uvedeno, kde jsou deponovány.

Příloha 1 obsahuje seznam nalezených druhů rozdělený podle tradičních morfologických skupin. V kapitole jsou jen drobnější nedostatky, např. *Aurantiporus fissilis* a *Sparassis crispa* jsou uvedeni jako parazité, přitom rostou běžně i na mrtvém dřevě, a bylo by tedy vhodnější je označit jako saproparazity, *Tomentellopsis zygodemoides* je ektomykorhizní, nikoli saprotrofní druh! Vyskytují se i překlapy ve jménech hub („*Stereum rugosum*“, s. V). **Příloha 2** se sestává ze čtyř fotografií ilustrujících charakter lokality a ze dvou fotografií mikroskopických znaků. Obě mikrofotografie se zdají být zvolené náhodně a bylo by je možné zcela vypustit. Chybí naopak fotografie plodnic, ačkoliv v zadání bakalářské práce je uvedeno „Fotografie významných druhů zahrnout do příloh“.

Obecně lze hodně pozitivně hodnotit, že se autor v práci drží odborného jazyka, vyvaroval se pravopisných chyb a množství překlepů, chyb v interpunkci a typografických prohřešků (místy chybějící kurzíva u latinských názvů, pomlčka vs. spojovník) je na nízké úrovni. Vytknout lze, že častokrát autor v textu náhodně přechází z činného rodu v první osobě jednotného čísla do první osoby množného čísla, aby jinde zas užil trpného rodu.

Mykologie je náročná vědecká disciplína a autor se se zadáním popral poměrně se ctí. Celkově jsou nedostatky v práci spíše drobnějšího charakteru, práci proto **doporučuji k obhajobě** a hodnotím známkou **velmi dobře**.